

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
معاونت پژوهشی
دانشکده بهداشت
گزارش نهایی طرح تحقیقاتی

عنوان:

ارزیابی عوامل ارگونومیک بر شیوع اختلالات اسکلتی - عضلانی در بین کارکنان
آشپزخانه بیمارستان‌های آموزشی شهر قزوین

مجریان طرح:

سید سجاد عطایی - پیام حیدری - زینب غیاثوند

چکیده:

مقدمه: از جمله عوامل خطر موثر در بروز ناراحتی‌های اسکلتی-عضلانی در بین کارکنان آشپزخانه می‌توان به وزن زیاد بار یا فاکتورهای شغلی و مشخصات فردی متفاوت اشاره کرد. لذا هدف این مطالعه بررسی ارتباط بین توانایی انجام کار، حد مجاز بلند کردن بار با شیوع اختلالات اسکلتی-عضلانی در بین کارکنان آشپزخانه می‌باشد.

روش کار: در این مطالعه‌ی توصیفی-تحلیلی و مقطعی ۶۰ نفر از کارکنان آشپزخانه به‌طور سرشماری وارد مطالعه شدند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه‌ی شیوع درد، شاخص توانایی انجام کار و حد مجاز بلند کردن بار صورت گرفت. داده‌ها با استفاده از آزمون‌های رگرسیون تک و چند متغیره، توسط نرم‌افزار SPSS20 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

ثبت نتایج: در این مطالعه بیش‌ترین شیوع در ناحیه کمر (۷۸/۳٪)، گردن (۴۵/۵٪) و شانه (۴۱/۷٪) مشاهده شد. ۶۱/۷٪ از کارکنان در سطح خوب شاخص توانایی انجام کار و ۵۸/۳٪ ایستگاه‌ها از نظر جابجایی بار در شرایط ناایمن قرار دارند. شرایط غیرمجاز حمل بار به تنهایی حدود ۷ برابر شیوع گردن و شانه درد و ۴ برابر شیوع کمر درد را افزایش می‌دهد و در تعامل با سایر ریسک فاکتورها شیوع گردن ۲۵ برابر و شیوع شانه ۲۸ برابر افزایش می‌یابد. همچنین افرادی که در سطح توانایی خوب قرار دارند تا ۹ برابر بیشتر از افرادی که در سطح عالی هستند در معرض شیوع قرار دارند.

بحث و نتیجه‌گیری: طراحی در ایستگاه‌های حمل بار می‌تواند شیوع دردهای اسکلتی-عضلانی را کاهش دهد.

کلید واژه‌ها: شیوع، شاخص توانایی انجام کار (WAI)، حد مجاز بلند کردن بار (Washington (WA&I)، آشپزخانه، بیمارستان.